

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : mr. D.S.C. Jansen
Zaakdossiernummer : ZK26.00396
Documentnummer : 2026.06078

Onderwerp : Raadsvoorstel over zienswijze ontwerpbegroting Regio Hart van Brabant 2027
Beleidsprogramma : 1.1 Bestuur en Organisatie

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

Op 18 maart 2026 ontvingen de deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant het jaarverslag over 2025 en de ontwerpbegroting voor 2027. Op 20 maart 2026 ontvingen de deelnemende gemeenten een aangepaste aanbiedingsbrief jaarrapport 2025 vanwege twee foutief vermelde jaartallen. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld uiterlijk op 8 juni 2026 hun zienswijze op de ontwerpbegrotingen kenbaar te maken.

De gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant schrijft voor dat in een verkiezingsjaar een nieuwe Kernagenda voor de komende 4 jaar wordt opgesteld (periode 2027-2030). Na vaststelling van de nieuwe Kernagenda wordt in het voorjaar van 2027 een gewijzigde begroting 2027 aan de raden voorgelegd. Derhalve ligt er nu een beleidsarme ontwerpbegroting voor.

Jaarrapport Regio Hart van Brabant 2025 en Jaarverslag Midpoint Brabant 2025

Het jaarrapport en jaarverslag worden ter kennisname met de deelnemende gemeenten gedeeld waardoor hier geen zienswijze op kan worden ingediend. De geplande overhevelingen naar het begrotingsjaar 2026 staan vermeld in de financiële paragraaf.

Ontwerpbegroting Regio Hart van Brabant 2027

Hieronder treft u een samenvatting van de belangrijkste ontwikkelpunten per domein zoals opgenomen in de ontwerpbegroting.

Sociaal Domein

- Transformatieteam met een regionaal verbindende, richtinggevende en ondersteunende rol bij het realiseren van transformatie in het sociaal domein met kosten bestaande uit formatie voor regionale proces- en projectbegeleiding, beleidsmatige ondersteuning en monitoring, aangevuld met een programmabudget voor regionaal leren, ontwikkelen en innovatie.
- Regionale aansluiting bij de drie thema's van de VNG en Divosa, zoals geformuleerd in de propositie 'De waarde van het sociaal domein'. Bijvoorbeeld de lobby op het onderwerp Zorg & Veiligheid, vanwege de grote uitdagingen bij het realiseren van passende woonruimte met ondersteuning voor personen met verward gedrag en complexe meervoudige problematiek.
- Activiteiten om te komen tot oplossingen voor het woonvraagstuk, zoals de regionale woonzorgvisie.
- Uitvoering geven aan het Integraal Zorgakkoord (IZA) en de ketenaanpakken die verband houden met het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA).

- Uitvoering geven aan de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028.
- Uitvoering geven aan de Regionale Woonzorgvisie met focus op versterking van de samenwerking tussen gemeenten, zorgaanbieders en woningcorporaties en het realiseren van passende woon- en zorgarrangementen.
- Voor de uitvoering van Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg ontvangen gemeente geld van het Rijk (budgetneutraal).
- Asiel tot integratie en ontheemden toevoegen aan het POHO Sociaal.
- Opvang van ontheemden en asielzoekers op regionaal niveau toevoegen aan de RRT.

Fysiek Domein

- De regionale omgevingsagenda (ROA) waarin visies en opgaven van de regiogemeenten, waterschappen en provincie worden samengebracht (geen nieuw beleid, maar uitvoering).
- Onderzoek naar de best passende Governance structuur van de SRBT samenwerking.
- Het versterken en verduurzamen van sectoren als Logistiek, maakindustrie, voedingsmiddelen en leisure door een gerichte aanpak van bedrijventerreinen met ruimte voor circulaire economie.
- Mobiliteitsopgave op het schaalniveau van SRBT (zonder financiële middelen).
- Uitwerking van de bestuursopdracht Landelijk gebied.

Economisch Domein

- Focus Midpoint Brabant op het stimuleren van een dynamisch ondernemers- en kennisklimaat, het ontwikkelen en realiseren van programma's en projecten voor de maatschappelijke opgaven duurzaamheid, digitalisering en AI, gezondheid en talentontwikkeling en het geven van onafhankelijke ondersteuning aan startups, mkb en kennisinstellingen.

Kernagendaak jeugdhulp

In de kernagendaak jeugdhulp in de conceptbegroting regio Hart van Brabant 2027, inclusief cijfers jeugdhulp, is opgenomen dat de inhoudelijke ontwikkeling en transformatiedoelstellingen worden gekoppeld aan een financiële vertaling. Die vertaling moet leiden tot beter passende budgetten voor jeugdhulp en meer zicht en grip op deze budgetten. Inherent hieraan is de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 die stelt dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor een meer integrale aanpak als het gaat om jeugdigen en gezinnen. Hiervoor is onder andere nodig dat er voldoende voorliggende voorzieningen in de gemeente beschikbaar zijn en dat jeugdigen meer kunnen oplossen in het gewone leven. Op die manier moet het aantal jeugdigen dat specialistische zorg nodig heeft verminderen, zodat jeugdigen die deze specialistische zorg het hardst nodig hebben hierop aanspraak kunnen blijven doen. Met de door gemeenteraden vastgestelde regionale koers 'Samen met de jeugd' en het uitvoeringsprogramma dat daarbij hoort ligt er een goede inhoudelijke basis. De focus ligt op het versterken van het dagelijks leven van jeugdigen en op de doorontwikkeling van de hoog specialistische zorg (segment 1) en de veelvoorkomende jeugdhulp (segment 4).

Met het instemmen van deze conceptbegroting jeugdhulp 2027 is ook mee ingestemd met het doorvoeren van een beleidsarme begroting. Inhoudelijke ontwikkelingen zijn hiermee niet financieel vertaald. In plaats van een stabilisering of daling van het aantal jeugdigen is een stijging opgenomen. De tekst van de regio, vanuit de kernagenda, sluit hiermee niet aan op de conceptbegroting jeugdhulp 2027. De gemeente Loon op Zand roept daarom alsnog op om tot een beleidsrijke begroting te komen. De kanteling van zorgbudgetten wordt hierdoor namelijk regionaal en lokaal inzichtelijk gemaakt en is hiermee in lijn met de inhoudelijke transformatie wat zorgt voor meer sturing en grip.

Verdeelsleutel

Voor de verdeling van de kosten voor hoog specialistische zorg (segment 1) wordt er gebruik gemaakt van een verdeelsleutel. De verdeelsleutel zorgt voor de kostenverdeling van segment 1 tussen de deelnemende gemeenten van de regio Hart van Brabant. De afgelopen maanden is de wens ontstaan om de verdeelsleutel verfijnder op te stellen, waardoor deze meer aan sluit op de werkelijke inzet per

gemeente. Bij het instemmen van de bestuurscommissie jeugd, met de conceptbegroting jeugdhulp 2027, is gebruik gemaakt van de oude verdeelsleutel. De bestuurscommissie jeugd heeft recent ingestemd met een wijziging van de verdeelsleutel. Daaruit is voortgekomen dat er in april 2026 voor een tussenvariant is gekozen en dat de verfijning van de verdeelsleutel nog moet worden uitgewerkt. Deze tussenvariant die is doorgevoerd in de gewijzigde begroting jeugdhulp 2026 is niet doorgevoerd in de conceptbegroting jeugdhulp 2027.

Concreet betekent dit dat de conceptbegroting jeugdhulp 2027 niet meer actueel is wat betreft de lokale kosten (paragraaf 7.7. Dekkingsgronden jeugdhulp). Het betreft hier segment 1 waar lumpsumafspraken over zijn gemaakt.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting Regio Hart van Brabant 2027 zoals opgenomen in bijlage 8 bij dit voorstel

Beoogd effect

Met het indienen van een zienswijze maakt de gemeenteraad kenbaar op welke onderdelen zij het al dan niet eens is met de voorgestelde ontwerpbegroting Regio Hart van Brabant 2027.

Argumenten

1.1 Voldoende tijd voor de gemeenteraden voor een zienswijzeprocedure bij begrotingswijziging

Begin oktober 2026 ontvangen de gemeenten de nieuwe Kernagenda voor de komende bestuursperiode. Daaraan zit ook een begrotingswijziging gekoppeld voor 2027. Hoewel gemeenteraden en ambtelijke organisaties in het voortraject betrokken worden bij de totstandkoming van de nieuwe Kernagenda, is een gedegen zienswijzeprocedure wenselijk. Wij vragen de Regio in het zienswijzeproces om te komen tot een nieuwe Kernagenda een volledige zienswijzeprocedure van 12 weken te doorlopen met de nieuwe gemeenteraden. In het tijdspad van vaststelling van de nieuwe Kernagenda lijkt dit te knellen. Daarnaast is november een drukke periode voor de gemeenteraden vanwege het vaststellen van de lokale begrotingen.

1.2 Tijdig nieuwe verdeelsleutel Jeugdhulp vaststellen

Regio Hart van Brabant werkt aan een nieuwe verdeelsleutel voor de taakgerichte opdracht (lumpsumfinanciering) voor het hoog specialistische segment. Wij vragen het bestuur van de Regio deze verdeelsleutel voor het zomerreces 2026 kenbaar te maken aan de deelnemende gemeenten zodat dit meegenomen kan worden bij de opstelling van de gemeentelijke begrotingen in de zomerperiode.

Op 29 januari 2026 heeft de Bestuurscommissie Jeugd ingestemd met de conceptbegroting Jeugdhulp. Op 12 februari 2026 zijn op de heidag met bestuurders de effecten van de verdeelsleutel gepresenteerd. Momenteel betreft het een lumpsum financiering. Uit de effecten kwam een structureel nadelig resultaat naar voren voor de gemeente Loon op Zand van ca. € 350.000. Tijdens de vergadering van 26 februari 2026 is ingestemd met een wijziging van de verdeelsleutel. Deze wijziging wordt in ieder geval toegepast op de jaren 2026 en 2027. De verdeelsleutel is nog in ontwikkeling om van de huidige tussenvariant nu naar een definitief model over te gaan.

1.3 Deze zienswijze draagt bij aan een beleidsrijke begroting jeugdhulp 2027; vastlegging van een financiële doelstelling versterkt immers de regionale koers en inhoudelijke transformatie

In de kernagendataak jeugdhulp in de conceptbegroting regio Hart van Brabant 2027 is opgenomen dat de inhoudelijke ontwikkeling op het gebied van jeugdhulp wordt gekoppeld aan een financiële vertaling. Dit gaat over de beweging naar de voorkant en naar een sterke gemeenschap (trede 1 en 2)

alsook de ontwikkeling van de SLT's (trede 3), om geïndiceerde hulp (trede 4) beheersbaar te houden. Deze vertaling is nu niet te herleiden. Aan de hand van een financiële doelstelling wordt de kanteling van zorgbudgetten inzichtelijk gemaakt.

Kanttekeningen

1.1 De begroting wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld

De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijzen over de totale ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Op 10 juli bespreekt het algemeen bestuur de ingekomen zienswijzen waarna de definitieve begroting wordt vastgesteld.

Besluitvorming vindt plaats bij absolute meerderheid van stemmen. Onder absolute meerderheid wordt meer dan de helft van het totaal aantal stemgerechtigde leden verstaan.

Financieel

Jaarstukken 2025

Resultaatbestemming:

Overheveling REKS	€	691.663
Overheveling Programma Natuur inclusieve energietransitie	€	788.499
Overheveling RRT	€	278.360
Uit te keren rekeningresultaat aan gemeenten	€	139.400
Totaal rekeningresultaat (excl. Jeugd)	€	1.897.922

Ontwerpbegroting 2027 (Ontwikkelingen t.o.v. 2026)

Indexatie loonkosten	2,97%
Indexatie prijzen	2,86%
Indexatie Jeugdhulp	4,68%
Indexatie uitvoeringskosten Jeugdhulp	5,00%

Ontwerpbegroting 2027 (regionaal op hoofdlijnen)

Zorgbudget Jeugdhulp	€ 202.213.000
Sociaal Domein	€ 1.909.000
Fysiek Domein	€ 976.500
Economisch Domein	€ 2.555.500
Bedrijfsvoering	€ 1.202.468

Bekostiging Regionale Begroting 2027

Gemeentelijke Bijdrage Jeugdhulp (taakgericht & PxQ)	€ 202.213.000
Gemeentelijke Bijdrage o.b.v. inwonersaantal	€ 4.777.968
Andere gemeentelijke bijdragen	€ 1.355.500
Andere bijdragen (Rijks- & Provinciale middelen)	€ 510.000

Gemeentelijke Bijdrage Loon-op-Zand

Bijdrage 2027 Loon op Zand aan Regio Hart van Brabant	€ 115.977
Bijdrage 2027 Loon op Zand aan Midpoint Brabant	€ 122.043

Bijdrage 2027 per inwoner aan Regio Hart van Brabant	€ 4,78
Bijdrage 2027 per inwoner aan Midpoint Brabant	€ 5,03

Voortgang

In haar vergadering op 10 juli 2026 bespreekt het Algemeen Bestuur van Regio Hart van Brabant de ingekomen zienswijzen en stelt vervolgens de begroting voor 2027 vast. Binnen twee weken na vaststelling wordt de begroting ingediend bij GS.

In oktober 2026 wordt de Kernagenda voor de periode 2027-2031 met de gemeenteraden gedeeld.

Communicatie

Na vaststelling door de gemeenteraad op 28 mei 2026 wordt de zienswijze gedeeld met het Dagelijks Bestuur van Regio Hart van Brabant.

Bijlagen

1. [2026.03584] Jaarverslag Midpoint Brabant 2025
2. [2026.03587] Begroting 2027 Midpoint Brabant
3. [2026.03588] Aanbiedingsbrief aan de raden jaarrapport 2025 RHvB
4. [2026.03585] Conceptjaarrapport RHvB 2025 excl. cijfers jeugdhulp
5. [2026.03589] Aanbiedingsbrief raden ontwerpbegroting RHvB 2027
6. [2026.03587] Conceptbegroting 2027 Regio Hart van Brabant
7. [2026.03591] Communicatiekalender Jeugdhulp 2026
8. [2026.06614] Reactie op de conceptbegroting 2027

Het college van burgemeester en wethouders;
de secretaris,

de burgemeester,

drs. C.A. de Haas, MBA

mr. D.S.C. Jansen

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 19 mei 2026, nummer. xxx

b e s l u i t :

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting Regio Hart van Brabant 2027 zoals opgenomen in bijlage 8 bij dit voorstel

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,